

Onderbehandeling na fractuur

Uit onderzoek van het PHARMO Instituut blijkt dat in de periode 1998-2000 slechts 15% van de patiënten met een ziekenhuisopname voor een fractuur, osteoporosemiddelen kreeg voorgeschreven. Hieruit blijkt dat secundaire preventie van osteoporotische fracturen meer aandacht behoeft.

Anleiding voor dit onderzoek was het uitbrengen van de NHG-standaard Osteoporose in 1999. Daarin wordt aangegeven dat behandeling met osteoporosemiddelen is geïndiceerd voor patiënten met een osteoporotische fractuur. Uit diverse kleinschalige onderzoeken is echter gebleken dat dit vaak niet gebeurt.

Medicijnen binnen een jaar

Het PHARMO Instituut onderzocht het percentage patiënten dat in de periode 1998-2000 werd behandeld met middelen tegen osteoporose na ziekenhuisopname voor een polsfractuur, wervelfractuur, heupfractuur of andere fractuur ten gevolge van een val. In totaal selecteerde het PHARMO Instituut 1654 patiënten van 50 jaar en ouder. Driekwart van deze patiënten was vrouw en 49% was 75 jaar of ouder. Een dijbeenfractuur was de meest voorkomende reden van ziekenhuisopname (45%) (tabel 1). Van alle patiënten bepaalde het PHARMO Instituut of osteoporosemiddelen (bisfosfonaten, oestrogenen, specifieke oestrogeenreceptormodulatoren, natriumfluoride, vitamine D en calcium) waren voorgeschreven in het jaar na de ziekenhuisopname.

Meeste patiënten niet behandeld

247 patiënten (15%) kregen osteoporosemiddelen voorgeschreven in het jaar na ziekenhuisopname. Uit de multivariate analyse bleek dat dit percentage gelijk bleef over de studieperiode en dat vrouwen een driemaal zo hoge kans op behandeling hadden als mannen. Daarnaast werden

osteoporosemiddelen vaker voorgeschreven aan patiënten tussen 65 en 84 jaar dan aan patiënten tussen 50 en 65 jaar en vaker aan patiënten met een wervelfractuur dan aan patiënten met een dijbeenfractuur.

Dit onderzoek laat zien dat er sprake is van onderbehandeling van osteoporose bij patiënten die in het ziekenhuis zijn opgenomen voor een fractuur. Secundaire preventie van osteoporotische fracturen behoeft meer aandacht •

VERANTWOORDING

Dr. ir. Fernie J.A. Penning-van Beest, research associate; dr. ir. Wim G. Goettsch, research manager; dr. Ron M.C. Herings, wetenschappelijk directeur, PHARMO Instituut, Utrecht.

Dit artikel is een samenvatting van een bestaande publicatie [1]. Voor de oorspronkelijke publicatie kunt u contact opnemen met het PHARMO Instituut via de website www.pharmo.nl.

LITERATUUR

- 1 Panneman MJM, Lips P, Sen SS, Herings RMC. Undertreatment with anti-osteoporotic drugs after hospitalisation for fracture. *Osteoporosis International* 2004;15(2):120-4.

Tabel 1

Karakteristieken van patiënten die wel of niet behandeld werden met osteoporosemiddelen in het jaar volgend op een opname voor een fractuur

Karakteristieken	Totaal	Behandeld n (%)	Niet behandeld n (%)
Totaal	1654	247 (15)	1407 (85)
Geslacht			
man	465	23 (5)	442 (95)
vrouw	1189	224 (19)	965 (81)
Leeftijd			
50-64 jaar	446	54 (12)	392 (88)
65-74 jaar	393	65 (17)	328 (83)
75-84 jaar	521	90 (17)	431 (83)
85 jaar en ouder	294	38 (13)	256 (87)
Jaar			
1998	564	88 (16)	476 (84)
1999	524	75 (14)	449 (86)
2000	566	84 (15)	482 (85)
Plaats fractuur *			
dijbeen	751	119 (16)	632 (84)
bovenarm	50	8 (16)	42 (84)
onderarm	61	11 (18)	50 (82)
wervel	84	20 (24)	64 (76)
rib/sternum	44	6 (14)	38 (86)
bekken	76	16 (21)	60 (79)
anders	600	80 (13)	520 (87)

* aantallen tellen niet op tot 1654 omdat patiënten meerdere fracturen kunnen hebben gehad

Opzet onderzoek

Het PHARMO Instituut voerde het onderzoek uit als een retrospectieve cohortstudie met gegevens uit de PHARMO-database. We berekenden het percentage patiënten dat ten minste één recept voor een osteoporosemiddel kreeg voorgeschreven in het jaar volgend op de ziekenhuisopname voor een fractuur. De kans om osteoporosemiddelen voorgeschreven te krijgen werd bepaald met multivariate logistische regressie met geslacht, leeftijd, jaar van opname en plaats van de fractuur als determinanten.